

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-04-22

Diarienummer:
KSN-2022-01066

Handläggare:
Karin Sundström, Anton Berg

Svar på initiativärende Flyktingarna från Ukraina kommer att behöva bostäder, och Uppsala kommun kan agera från Tobias Smedberg (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförandeberedning beslutar

1. **att** anse initiativet besvarat med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Tobias Smedberg (V) har i initiativärende väckt i kommunstyrelsen den 5 april 2022 föreslagit kommunstyrelsen:

- att kommunstyrelsen i enlighet med initiativärendets intentioner uppdrar åt förvaltningen att skyndsamt utreda möjligheten för Uppsala kommun att uppföra modulbostäder.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Föreliggande förslag till beslut medför inga konsekvenser ur näringslivs-, barn- och jämställdhetsperspektiv.

Föredragning

Med anledning av den ryska invasionen av Ukraina har kommunledningskontoret arbetat aktivt med att i samverkan med berörda förvaltningar och bolag vidta nödvändiga förberedelser för att kommun ska ta en aktiv roll i Sveriges mottagande av ukrainska flyktingar. Arbetet sker i linje med det uppdrag kommunstyrelsen gav kommunledningskontoret (att-sats 3, §59, 9 mars 2022).

I dagsläget har Migrationsverket ansvaret att bistå de personer som flytt Ukraina och som beviljats tillfälligt skydd i Sverige i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv. De åtgärder som förvaltningen vidtagit som en del i uppdraget har ett aktivt arbete kring att se över hur kommunen ska bistå Migrationsverket i arbetet med att skaffa fram bostäder för de som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv genomförts.

Arbetet har delvis inriktats mot att bistå länsstyrelserna i ett regeringsuppdrag om att inventera förekomsten av tillfälliga boendeplatser som skulle kunna användas för ett mottagande av personer i kommunerna. I denna inventering efterfrågades bland annat befintliga boendeplatser som kan nyttjas på kort respektive lång sikt samt inventering av ledig mark som skulle kunna användas för att iordningställa modulboenden eller uppställning av tält. Kommunledningskontoret inrapporterade denna inventering för kommunens räkning den 25 mars.

Utöver att ledig mark inventerades gjordes också en preliminär uppskattning av vilka behov av markarbeten som fanns. Bilden vid tillfället för inventeringen var att nödvändiga markarbeten och processen att upphandla och uppföra modulerna skulle ta förhållandevis lång tid att genomföra, särskilt i större skala. Därtill påverkar tillgången till moduler på marknaden förutsättningarna att använda modulbostäder som en storskalig lösning. De senaste åren har också inneburit en generell prisökning och brist på moduler inom fastighetsbranschen som skulle kunna försämrats ytterligare i takt med att fler modulbostäder efterfrågas.

Genom ovanstående inventering har möjligheterna avseende kommunens förutsättningar att iordningställa modulboenden som en del av en lösning på att skyndsamt tillhandahålla boenden i kommunen redan genomförts.

Den 8 april presenterade regeringen ett nytt förslag till lagrådsremiss innehållande förslag till ändringar av lagen om mottagande av asylsökande med flera som innebär att kommunerna kommer medges möjlighet i lag att anordna och driva boenden för personer som omfattas av massflyktsdirektivet. Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. Lagstiftningen kommer kompletteras med ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om bland annat antal personer som ska anvisas kommunen för boende och med vilken tidsfrist kommunen behöver tillhandahålla boendet. Vilket kommuntalet blir fastställs genom dialog på länsnivå mellan kommunerna, Migrationsverket och Länsstyrelsen, men det preliminära antalet personer som Migrationsverket presenterat (13 april 2022) kan komma att anvisas Uppsala kommun för boende inom en snar framtid är 1577 personer, exklusive de personer som redan bosatt sig i kommunen på egen hand eller genom Migrationsverket.

I ett mer långsiktigt perspektiv har Uppsala kommun uttalade mål om att ha en beredskap för att tillskapa 2 000–3 000 nya bostäder per år för att möta de behov av bostäder som finns i kommunen. Förvaltningen har i dagsläget en god planreserv och fastställda detaljplaner samt en planberedskap för att möta upp denna målsättning men även förändrade behov. För närvarande är det generellt sett också möjligt att få tillgång till en nybyggd hyresrätt med få ködagar, vilket pekar på att nuvarande byggtakt svarar mot efterfrågan. Tillskapandet av ordinarie bostäder möter ett långsiktigt behov och bidrar till en mer hållbar samhällsutveckling över tid och med den nuvarande takt nya bostäder byggs finns begränsade behov av modulbostäder med tidsbegränsade bygglov och kortare livslängd på en mer övergripande nivå.

Mot bakgrund av detta samt vilka ersättningar kommunen kommer få rätt till för uppdraget att ordna boende skulle därför också det ordinarie hyresrättsbeståndet och nyproducerade hyresrätter kunna användas som en del i arbetet att ordna boende för de som flytt Ukraina.

Kommunledningskontorets samlande bedömning med hänvisning till ovanstående, pågående arbete är att modulbostäder kan vara en del av en mer långsiktig lösning, men för att kunna svara på de krav det nya kommunala uppdraget att anordna boenden för personer som omfattas av massflyktsdirektivet behöver kommunen kunna se till alla möjliga sätt att skaffa fram bostäder för rätt antal personer vid rätt tidpunkt. Det uppdrag kommunledningskontoret fått den 9 mars ger tillräckliga ramar för förvaltningen att arbeta ändamålsenligt med frågan ur ett helhetsperspektiv, samtidigt som en avgränsning i inriktningen för arbetet kan medföra ökade utmaningar att kunna svara upp mot lagförslagen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 22 april.
- Initiativärende: Flyktingarna från Ukraina kommer att behöva bostäder, och Uppsala kommun kan agera från Tobias Smedberg (V).

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Flyktingarna från Ukraina kommer att behöva bostäder, och Uppsala kommun kan agera

Kriget i Ukraina innebär att människor på flykt söker sig till vår kommun, och dessa personer behöver tak över huvudet. Krig drabbar alltid civila på ett särskilt brutalt sätt då de oväntat rycks upp från sina hem. Vi som kommun kan nu agera proaktivt och solidariskt med de som söker sig hit.

Vi tror att vår förvaltning är betjänt av en tydlig politisk viljeinriktning från kommunstyrelsen för att kunna gå från planering till handling. I tider av kris eftersträvar vi bred samsyn och hoppas att detta initiativ kan samla ett brett stöd i kommunstyrelsen.

Uppsala kommun disponerar över mycket mark som skulle kunna användas för att uppföra nya och flexibla hyresbostäder på, så kallade modulbostäder. Modulbostäderna skulle innebära ett tryggt och adekvat boende för de som behöver en mer långsiktig lösning än att bo på ett undermåligt vandrarhem. Vi skulle dessutom göra en klok investering för framtiden, då bostäderna skulle kunna hyras ut till andra grupper vid behov, till exempel unga och studenter.

I Stockholm har modulbostäder uppförts av det kommunalt helägda bolaget AB Svenska Bostäder. Projektet kallas för "Snabba hus" och innebär att modulbostäderna uppförs på tomter som saknar detaljplan eller av andra anledningar står tomma. Bostäderna är dessutom flyttbara, och kan därför lätt omlokaliseras eller säljas vid behov. Till exempel när kommunen vill exploatera ett område för andra syften.

Det är värt att också notera att hyresrättslig reglering inte står i vägen då det kan upprättas tidsbegränsade hyresavtal förenat med att hyresgästen avsäger sig besittningsskyddet. Syftet med bostäderna skulle alltså inledningsvis vara att erbjuda tak över huvudet under krigstid, ett krig som vi för allas skull hoppas avslutas så snabbt som möjligt.

Med anledning av ovanstående yrkar Vänsterpartiet:

att kommunstyrelsen i enlighet med initiativärendets intentioner uppdrar åt förvaltningen att skyndsamt utreda möjligheten för Uppsala kommun att uppföra modulbostäder.

Tobias Smedberg (V)

